

ORDO IURIS

INSTYTUT NA RZECZ KULTURY PRAWNEJ

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna

13. 09. 2018

nr RPW. 26389/2018 P

(podpis)

Warszawa, dn. 10 września 2018 r.

Szanowny Pan Senator

Robert Mamątow

Przewodniczący Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji Senatu RP

03980200086981
RPW/26389/2018 P
2018-09-13

Szanowny Panie Senatorze

zwracam się z prośbą o spotkanie z przedstawicielami Instytutu na rzecz Kultury Prawnej *Ordo Iuris* i Centrum Życia i Rodziny, podczas którego chcielibyśmy przekazać podpisy złożone pod petycją „Stop łamaniu polskich sumień”.

Petycja została uruchomiona na początku czerwca. Podpisujący apelowali o przyjęcie projektu ustawy: „o zmianie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz niektórych innych ustaw w celu zapewnienia gwarancji przestrzegania prawa do sprzeciwu sumienia” (dołączam do listu). Zakłada on usunięcie reliktu komunizmu, którym jest art. 3 ust. 2 ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, i zastąpienie go ogólną normą ustawową potwierdzającą, że prawo do sprzeciwu sumienia przysługuje wszystkim. Przyznaje też szczególne gwarancje wolności sumienia przedstawicielom tych zawodów, które są najbardziej narażone na łamanie sumień – lekarzom, pielęgniarkom, farmaceutom czy diagnostom laboratoryjnym.

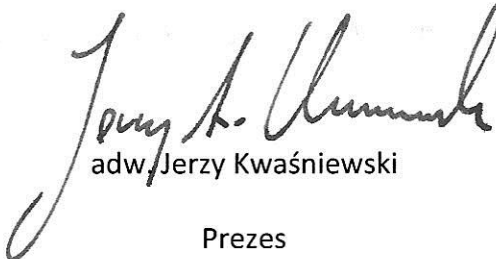
Ponadto projekt wykreśla art. 135 i 138 Kodeksu wykroczeń, czyli komunistyczne relikty, które pierwotnie miały ukrócić bolączki gospodarki centralnie planowanej – zakazywały tzw. sprzedaży spod lady i ograniczały możliwość odmowy wykonania usług w sektorze publicznym.

Obecnie jednak wykorzystywane są wobec pracowników i przedsiębiorców, którzy nie chcą uczestniczyć w promowaniu ideologii gender i politycznych postulatów grup LGBT.

Zbieranie podpisów zamierzamy zakończyć 16 września br. Jak dotąd petycję poparło prawie 20 000 osób. Proszę zatem o wyznaczenie terminu spotkania, podczas którego moglibyśmy przekazać złożone podpisy i omówić poruszoną w petycji problematykę.

Osobą właściwą do kontaktu w tej sprawie jest p. Agnieszka Gniado, Dyrektor Biura Instytutu *Ordo Iuris* – tel. 533 911 455, email: biuro@ordoiuris.pl.

z poważaniem

adw. Jerzy Kwaśniewski

Prezes

Instytutu *Ordo Iuris*

Załącznik:

- projekt ustawy o zmianie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz niektórych innych ustaw w celu zapewnienia gwarancji przestrzegania prawa do sprzeciwu sumienia

U S T A W A

z dnia .....

o zmianie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz niektórych innych ustaw w celu zapewnienia gwarancji przestrzegania prawa do sprzeciwu sumienia¹

Art. 1. W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. z 2017 r. poz. 1153) art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wolność sumienia obejmuje w szczególności prawo każdego do odmowy wykonania obowiązku nałożonego zgodnie z prawem, jeżeli powołuje się na sprzeciw sumienia, czyli racjonalnie uzasadniony osąd moralny lub naukowy, który kwalifikuje wykonanie obowiązku jako etycznie niegodziwe, zaś odmowa wykonania obowiązku nie powoduje niebezpieczeństwa utraty życia, nieuchronnego lub wysoce prawdopodobnego zagrożenia zdrowia innych osób, zagrożenia dla bezpieczeństwa lub porządku publicznego albo moralności publicznej, ani nie narusza w sposób nieproporcjonalny wolności i praw innych osób. Ograniczenia w korzystaniu z prawa do sprzeciwu sumienia mogą zostać ustanowione wyłącznie w drodze ustawy.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera (Dz. U. z 2016 r. poz. 1618 oraz z 2018 r. poz. 697) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. Felczer (starszy felczer) może powstrzymać się od wykonania świadczeń zdrowotnych niezgodnych z jego sumieniem, chyba że zwłoka w ich udzieleniu mogłaby spowodować niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia, z tym że ma obowiązek uzasadnić i odnotować ten fakt w dokumentacji medycznej.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2018 r. poz. 618) uchyla się art. 135 i 138.

---

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera, ustawę z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, ustawę z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o diagnostyce laboratoryjnej, ustawę z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, ustawę z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej.

Art. 4. W ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2018 r. poz. 617, 650 i 697) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Art. 39. Lekarz może powstrzymać się od wykonania świadczeń zdrowotnych niezgodnych z jego sumieniem, chyba że mogłoby to spowodować niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia, z tym że ma obowiązek uzasadnić i odnotować ten fakt w dokumentacji medycznej. Lekarz wykonujący swój zawód na podstawie stosunku pracy lub w ramach służby ma ponadto obowiązek uprzedniego powiadomienia na piśmie przełożonego.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2245, z 2017 r. poz. 1524 oraz z 2018 r. poz. 650) po art. 21 dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Art. 21a. Diagnosta laboratoryjny może odmówić zabiegów i czynności diagnostyki laboratoryjnej niezgodnych z jego sumieniem, chyba że mogłoby to spowodować niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia, z tym że ma obowiązek uzasadnić i odnotować ten fakt w dokumentacji medycznej. Diagnosta laboratoryjny wykonujący swój zawód na podstawie stosunku pracy lub w ramach służby ma ponadto obowiązek uprzedniego powiadomienia na piśmie przełożonego.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2211 oraz z 2018 r. poz. 650 i 697) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 95:

a) ust. 1 i 1a otrzymują brzmienie:

„1. Apteki ogólnodostępne są obowiązane do posiadania produktów leczniczych i wyrobów medycznych w ilości i asortymencie niezbędnych do zaspokojenia potrzeb zdrowotnych miejscowej ludności, z zastrzeżeniem ust. 3a.

1a. Apteki, które są związane umową, o której mowa w art. 41 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, są także obowiązane zapewnić dostępność do leków i produktów spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, na które ustalono limit finansowania, z zastrzeżeniem ust. 3a.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Od obowiązku wskazanego w ust. 3 można odstąpić, jeżeli wydanie produktu leczniczego jest niezgodne z sumieniem farmaceuty, o którym mowa w art. 88 ust. 1, lub przedsiębiorcy prowadzącego jednoosobową działalność gospodarczą, w ramach której prowadzi aptekę albo wspólników spółki prowadzącej aptekę, z wyjątkiem przypadków nagłego zagrożenia życia lub zdrowia pacjenta, o których mowa w art. 96 ust. 3 i 4.”;

2) w art. 96 w ust. 5 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) jego wydanie jest niezgodne z sumieniem farmaceuty, technika farmaceutycznego lub przedsiębiorcy prowadzącego jednoosobową działalność gospodarczą, w ramach której prowadzi aptekę albo wspólników spółki prowadzącej aptekę, z zastrzeżeniem przypadków nagłego zagrożenia życia lub zdrowia pacjenta, o których mowa w ust. 3 i 4.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 160, 138 i 650) w art. 15 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Podmiot leczniczy może odmówić udzielenia świadczenia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. Nr 17, poz. 78, Dz. U. z 1995 r. Nr 66, poz. 334, Dz. U. z 1996 r. Nr 139, poz. 646, Dz. U. z 1997 r. Nr 141, poz. 943, Dz. U. z 1999 r. Nr 5, poz. 32, Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1792), chyba że zwłoka w udzieleniu tego świadczenia mogłaby spowodować nieuchronne lub wysoce prawdopodobne zagrożenie życia matki”.

Art. 8. W ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 123 i 650) w art. 12:

1) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pielęgniarka lub położna może odmówić wykonania zlecenia lekarskiego oraz innego świadczenia zdrowotnego niezgodnego z jej sumieniem lub z zakresem posiadanych kwalifikacji, chyba że zwłoka w jego udzieleniu mogłaby spowodować niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia. Pielęgniarka i położna mają obowiązek uprzedniego powiadomienia na piśmie